

Jaciment de Fontanilles

Santa Maria de Miralles

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Fontanilles. Al centre del terme.
Emplaçament A uns 200 m. al N. del Balç de Fontanilles
Alçada: 580

Coordenades:

Latitud: 41.50866
Longitud: 1.50524
UTM Est (X): 375258
UTM Nord (Y): 4596304

Classificació

Número de fitxa 08257-52
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric
Segle III-II aC
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS Ajuntament 2002
Número inventari IPAC 7559
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08257A00500025
Autor de la fitxa F. Xavier Menéndez
Data de registre de la fitxa: dv., 23/05/2014 - 02:00

Descripció

Jaciment d'època ibèrica -possible poblat- ubicat en un terreny erm envoltat d'un bosc de pins amb bardissa, a uns 200 metres en direcció nord del Balç de Fontanilles, i per sobre d'aquest, i a uns 900 metres de l'altra estació ibèrica de Cal Melitó

L'any 1985, durant la visita efectuada a aquest lloc amb motiu de la realització de la Carta Arqueològica, es pogueren apreciar, a mitja falda de la muntanya, murs i parets tapats en part per les terres arrossegades per l'erosió de la part superior i escapçats en els seus extrems per dues rases fondes. Així doncs, es pot parlar de l'existència d'un mur general de contenció que es pot arribar a seguir en una longitud aproximada d'uns 38 metres i que limita el possible poblat pel seu costat nord. També hi ha alguna paret mitgera orientada radialment i recolzada a l'esmentat mur general de contenció, que formaria les estances. En principi, sembla que només es conserva la part del darrera a causa de l'erosió del pendent.

Cal remarcar l'absència de ceràmica pròpiament romana i considerar la probabilitat de l'existència en aquest lloc d'un forn de terrissa.

La ceràmica recollida superficialment apareix amb notable quantitat i es compon de ceràmica campaniana, ceràmica ibèrica a mà, ceràmica ibèrica a torn (roja, grisa i pintada) i algun fragment d'àmfora púnica.

Per tant, es tracta d'un possible poblat ibèric amb estructures, i els seus materials de recollida superficial donen una cronologia entre l'Ibèric Ple i el Final, és a dir, a l'entorn dels segles III-II aC.

Observacions:

Per arribar al jaciment cal agafar un camí carreter que surt de la carretera de Valls a Igualada C-37, concretament del punt on hi ha les Escoles de Miralles, que passa pel cementiri i que s'adreça al mas Ratou. Passat el llit del torrent de Fontanilles (poc abans hi ha un corriol que condueix a la balma i font de Fontanilles, fitxa 68), s'arriba a l'aiguabarreig dels dos barrancs. Llavors cal enfilar-se per un costerut i erosionat camí que enllaça amb un altre de transversal. A la costa i en el punt d'enllaç surten molts fragments de ceràmica ibèrica.

La Carta Arqueològica inclou el següent inventari de materials recollits en superfície: varis petits fragments de ceràmica campaniana, un d'ells pertanyent a la vora d'un plat de peix de la forma 23 de campaniana A (S. III aC); alguns fragments de ceràmica ibèrica feta a mà de pastes grolleres amb desengreixant de quars i fons pla, un d'ells decorat amb un cordó amb incisions; un fragment de ceràmica ibèrica a torn pintada amb uns cercles concèntrics de color vinós; alguns (molt pocs) fragments de ceràmica grisa monòcroma; moltes vores i part dels cossos de ceràmica ibèrica a torn d'ús comú, a base de petites, mitjanes i grans gerres de perfil globular, vores planes o lleugerament enfora, nanses de diferents tipus (bífides, planes amb estries, de secció circular, horitzontals a la boca, tril-lobades, etc.); un abocador lateral inferior pertanyent a un gran vas; fragments d'un plat escorredor o d'un filtre amb els forats fets abans de la cuita; una vora tipus kàlathos; varis fragments d'àmfores ibèriques de la costa catalana, sense coll i fons cònic, a base de pastes bicolors i monòcromes; algun fragment d'àmfora tipus púnic de color groc-palla amb els típics estriats; fons còncau d'una gerra o vas globular; fragments de vasos bicònics; colls de vasets caliciformes; i peces discoïdals retallades en ceràmica.

Els materials es troben al Museu Comarcal de l'Anoia (Núms. de referència: M-133, M-257, M-258 i M-394)

Història

El jaciment fou descobert per membres de la Secció d'Arqueologia del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada l'octubre del 1980.

A Riba (1988, 211), en un apartat a cura de l'arqueòleg Jordi Enrich i Hoja, s'esmenta el mur de contenció que limitava el poblat pel costat N. i també algunes parets mitgeres recolzades radialment al mur esmentat formant els habitacles. També esmenta la recollida superficial de ceràmica campaniana A, ibèrica feta a mà, ibèrica pintada amb cercles concèntrics de color vermellós, grisa monòcroma, àmfora ibèrica de la costa catalana i de tipus púnic, i també fragments d'un plat escorredor o filtre, que correspondrien als segles III-II aC.

Bibliografia

Fitxa de la Carta Arqueològica. Inventari del Patrimoni Cultural Immoble. Patrimoni Arqueològic. Num. 7559. 1985 (rev. 1991)

RIBA GABARRÓ, Josep (1988) 2ed: Història de l'Anoia. Santa Maria de Miralles. Parcir Edicions Selectes, Manresa, p. 209-219